

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

olli.sorainen@tem.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI KAUSITYÖLAIN MUUTTAMISESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt (lausuntopyyntö 13.10.2020, TEM100:00/2020, VN/22476/2020) määrätyiltä tahoilta lausuntoa otsikkoasiassa. Asian tärkeyden vuoksi myös Keskuskauppakamari haluaa lausua asiasta. Keskuskauppakamarin lausunnon pääkohdat ovat seuraavat:

- Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että kansallinen lainsäädäntö vastaa mahdollisimman hyvin kausityödirektiivin määräyksiä eikä Suomessa tehdä tiukempaa kansallista lainsäädäntöä.
- Keskuskauppakamari painottaa, että kausityöntekijöitä tarvitsevien yritysten kannalta on keskeistä, että kausityöluvut pystytään käsittelemään joka tilanteessa nopeasti.
- Keskuskauppakamari on pettynyt siihen, että esitys ei sisällä odotettua joustoa kausityöoleskeluluvan aloittamisajankohtaan ja painottaa, että asia on korjattava meneillään olevan ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyiden kehittämishankkeen yhteydessä.
- Keskuskauppakamari esittää, että kausityödirektiivin mahdollistama työnantajan vireillepano-oikeus selvitetään osana meneillään olevaa ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyiden kehittämishanketta.
- Keskuskauppakamari kannattaa esitettyä työnantajan vaihtamista helpottavaa muutosta. Keskuskauppakamari painottaa, että työnantajan vaihtamisen pitää olla mahdollisimman helppoa ja prosessin hallinnollisesti kevyt.
- Keskuskauppakamari kannattaa työnantajan hallinnollisen taakan keventämistä esitetyllä tavalla liittyen tietojen antamiseen. Nykyinen käytäntö on työnantajan näkökulmasta hallinnollisesti raskas ja prosessia hidastava.
- Keskuskauppakamari kannattaa kausityöntekijöiden maahan paluun helpottamista esitetyllä tavalla. Seuraavassa vaiheessa on arvioitava, olisiko kausityöntekijän kannalta hallinnollisesti kevyempi maahan paluu mahdollista myös tilanteissa, joissa ei palata aiemman työnantajan palvelukseen.
- Keskuskauppakamari kannattaa esitetty lain voimaantuloaikataulua ja painottaa, että on tärkeä saada uuden lainsäädännön mahdollistamat joustot käyttöön jo satokaudelle 2021.

Tarkemmat perustelut

Yleistä

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä sitä, että kansallinen lainsäädäntö vastaa mahdollisimman hyvin kausityödirektiivin määräyksiä eikä Suomessa tehdä tiukempaa kansallista lainsäädäntöä. Kansallisessa lainsäädännössä pitää ottaa käyttöön kaikki kausityövoiman joustavaa käyttöä edistävät elementit.

Kausityöntekijöitä tarvitsevien yritysten kannalta on keskeistä, että kausityöluvut pystytään käsittelemään nopeasti. Käsitteilyn ruuhkautuminen aiheuttaa merkittävää haittaa toiminnalle. Sujuva käsittely turvataan kausityölupiin liittyvää ylimääräistä byrokratiaa välttämällä sekä maahanmuuttoviraston ja Suomen edustustojen riittävät käsittelyresurssit turvaamalla.

Joustavampi töiden aloittamisaika

Keskuskauppakamari on pettynyt siihen, että esitys ei sisällä odotettua joustoa kausityöoleskeluluvan aloittamisajankohtaan. Nykyisellään kausityöoleskelulupa myönnetään alkamaan aikaisintaan työsuhteen alkamispäivänä. Käsittäksemme kausityödirektiivi ei vaadi tarkan aloittamisajankohdan määrittelyä hakuvaiheessa.

Tarkan työsuhteen alkamispäivän määrittäminen hakuvaiheessa useita kuukausia ennen arvioitua töiden alkamista on erittäin haastavaa. Esimerkiksi kesän satokauden alkamista on mahdotonta tietää edellisenä talvena. Työsuhteen alkamispäivä on voitava sopia osapuolten kesken joustavasti ja lupakäytäntöjen on tuettava tätä.

Keskuskauppakamari painottaa, että edellä esitetty ongelmakohta on korjattava meneillään olevan ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyiden kehittämishankkeen yhteydessä.

Työnantajan vireillepano-oikeus

Kausityödirektiivi mahdollistaisi sen, että kansallisesti annettaisiin työnantajalle mahdollisuus laittaa kausityöhakemus vireille. Tämä työnantajan vireillepano-oikeus todennäköisesti lyhentäisi aikaa, joka kuluu rekrytointipäätöksestä kausityöluvun saamiseen. Nopeutuminen johtuisi pääosin siitä, että työnantaja voisi laittaa hakemuksen vireille ilman viivettä ja että hakemuksen täydennystarpeita voidaan ennakoida tulevan vähemmän.

Keskuskauppakamari esittää, että työnantajan vireillepano-oikeus selvitetään osana meneillään olevaa ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyiden kehittämishanketta.

Työnantajan vaihtaminen

Keskuskauppakamari kannattaa esitettyä työnantajan vaihtamista helpottavaa muutosta. Työnantajan vaihtamisen vaikeus on ollut yksi keskeisimpiä ongelmia voimassa olevassa lainsäädännössä. Kokonaan uuden luvan hakeminen ei ole ollut työntekijän, työnantajan tai yhteiskunnan kannalta järkevä toimintatapa.

Esitetty malli, jossa mahdollistetaan uuden työnantajan lisääminen kausityöhön oikeuttavaan lupaan Maahanmuuttoviraston antamalla todistuksella työnteko-oikeuden laajentamisesta, on kannatettava. Keskuskauppakamari painottaa, että työnantajan vaihtamisen pitää olla mahdollisimman helppoa ja prosessin hallinnollisesti kevyt.

Työnantajan hallinnollisen taakan keventäminen

Keskuskauppakamari kannattaa työnantajan hallinnollisen taakan keventämistä antamalla useita kausityöntekijöitä samanlaiseen työhön samanaikaisesti palkkaavalle työnantajalle mahdollisuuden antaa kausityölain edellyttämät vakuutukset ja työehtosopimusta koskevat tiedot yhdellä asiakirjalla nimeltä mainittuja kausityöntekijöitä koskien. Nykyinen käytäntö edellä mainittujen tietojen antamisesta jokaisen kausityöntekijän kohdalta erikseen on työnantajan näkökulmasta hallinnollisesti raskas ja prosessia hidastava.

Kausityöntekijöiden maahan paluun helpottaminen

Keskuskauppakamari kannattaa kausityöntekijöiden maahan paluun helpottamista. Moni kausityöntekijä on vuosittain töissä samalla työnantajalla. Esitetyt muutokset maahan paluun helpottamiseksi keventävät hallinnollista taakkaa kausityöntekijän ja työnantajan kannalta.

Seuraavassa vaiheessa on arvioitava, olisiko kausityöntekijän kannalta hallinnollisesti kevyempi maahan paluu mahdollista myös tilanteissa, joissa ei palata aiemman työnantajan palvelukseen.

Voimaantulo

Keskuskauppakamari kannattaa menettelyä, jolla laki pyritään saamaan voimaan mahdollisimman pian siten, että uusia säännöksiä voidaan hyödyntää jo satokaudella 2021. Kannatamme myös siirtymäsäännöstä, joka mahdollistaa uuden lain soveltamisen lain voimaan tullessa vireillä olleisiin hakemuksiin.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Anne Horttanainen
varatoimitusjohtaja

Lisätietoja:

Mikko Valtonen
osaamisasiantuntija
puh. 040 867 8250
mikko.valtonen@chamber.fi